

Uzasadnienie do projektu uchwały

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) Gmina Miejska Hajnówka zobowiązana jest do prowadzenia działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Realizacja tych zadań odbywa się poprzez Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym Miasta Hajnówka na lata 2026-2029. Program ten stanowi podstawowy dokument określający kierunki lokalnej polityki zdrowia publicznego oraz wyznacza ramy finansowe i organizacyjne działań podejmowanych przez gminę.

W szczególności ustawowe zadania własne gminy w tym obszarze obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym poprzez finansowanie specjalistycznych świadczeń, kierowanie na terapię oraz wspieranie placówek udzielających pomocy.
2. Udzielanie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi pomocy psychospołecznej i prawnej, ze szczególnym uwzględnieniem działań zapewniających ochronę przed przemocą domową.
3. Prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących problematyki uzależnień, adresowanych w szczególności do dzieci i młodzieży. Zadania te obejmują m.in. organizację zajęć sportowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz działania wspierające dożywanie dzieci uczestniczących w programach socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, które realizują zadania służące przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz łagodzeniu ich skutków społecznych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (art. 13¹ i art. 15 ustawy) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego, w tym organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej oraz klubów integracji społecznej, jako form reintegracji społeczno-zawodowej osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem.

Gminny Program na lata 2026-2029 jest zgodny z celami operacyjnymi profilaktyki

i rozwiązywania problemów alkoholowych określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, który stanowi podstawowy dokument krajowej polityki zdrowia publicznego. Dokument ten wskazuje najważniejsze zadania służące poprawie jakości życia, zwiększeniu liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszeniu nierówności społecznych w zakresie zdrowia.

Przy opracowaniu Programu uwzględniono także rekomendacje, wytyczne oraz priorytety Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, dotyczące realizacji i finansowania gminnych programów profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Rekomendacje te obejmują m.in. konieczność zwiększania skuteczności oddziaływań, wprowadzania działań opartych na dowodach naukowych oraz racjonalne wydatkowanie środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizacja Gminnego Programu na lata 2026–2029 jest zatem niezbędna dla zapewnienia ciągłości działań profilaktycznych, edukacyjnych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz ochrony mieszkańców przed negatywnymi skutkami nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych. Uchwała stanowi kontynuację obowiązujących dotychczas działań oraz dostosowuje lokalną politykę do aktualnych potrzeb społecznych, obowiązujących przepisów i krajowych kierunków działań.

BURMISTRZ

Ireneusz Roman Kiendyś